

bijenteelt

verschijnt maandelijks • jaargang 3 • nov. 1967 - 11

**maandblad van de bijhoudersbonden a.b.t.b., l.l.t.b. en n.c.b.
en de vereniging tot bevordering der bijenteelt in nederland**

GEVRAAGD: voor studiedoelinden alle mogelijke bijenteeltliteratuur, o.a. jaargangen van diverse bijenteeltorganen (maandbladen). Zomede oude en nieuwe bijenboeken in het Nederlands, Duits en Engels. Ook krantenknipsels, bijenfoto's en proefschriften uit binnen- en buitenland worden gezocht.

In het bijzonder de volgende bijenteeltorganen: M. v. Bijenteelt van voor 1920, Sint-Ambrosius, Vlaamse Imkersbond, Onze Bijen, Bijennieuws, De Carnica, De Imker en de Praktische Imker; alsmede diverse buitenlandse bijenteeltorganen.

Heeft u gratis bijenteeltliteratuur beschikbaar, zend het mij dan ongefrankeerd toe !
Brieven met een duidelijke omschrijving en opgave van de verlangde prijs aan :

A. P. POSTHUMUS

PRIVÉ LABORATORIUM VOOR BIJEN
EN BIJENTEELT ONDERZOEK.
Schulpweg 216, Rotterdam-23.

WIJ KUNNEN U LEVEREN :

Alle materialen op het gebied der Moderne Bijenteelt van de beste fabrikaten tegen de laagste prijzen.

Vraagt onze prijslijst van materialen even aan. U kan veel geld besparen door uw materialen bij ons te kopen.

Ook kunnen wij u leveren diverse soorten extra fijne kwaliteiten zuivere bijenhoning. Ook kunnen wij u thans weer leveren de echte (onvervalste) HEIDEHONING.

Vraagt onze speciale honingprijslijst voor wederverkoop even aan. De prijzen die wij noteren vallen u altijd méé.

Bestel uw materialen en honing bij het grootste en meest gesorteerde imkersbedrijf in Nederland.

Beleefd aanbevelend :

BIJENSTAND

H. T. van Dam & Zn., Jubbega (Friesland)

Telefoon 05165-382.

volgens

AMERIKAANS SYSTEEM

Tijdens het Bijenteeltcongres in Amerika constateerden wij met voldoening, dat de bijenkasten algemen als bouwpakket in de handel worden gebracht. De redenen zijn u natuurlijk bekend.

Als u aan Amerika denkt, denkt u aan efficiency, met andere woorden:

DOE MEER MET MINDER GELD.

Daarom introduceerden wij als eerste in Nederland voor u:

HET BOUWPAKKET SPAARKAST

- kan u een prettige vrijetijdsbesteding bezorgen tijdens de lange winteravonden.
- bezorgt u na geringe arbeid een kast, welke qua materiaal nog mooier en degelijker is dan onze toch al goede „kant en klaar” kasten.
- verschaft u een bron van levensvreugde, aangezien u zelf uw zorg eraan hebt besteed.
- levert u een geldbesparing van minstens f 20,— per kast.

Dit ideale bouwpakket kunnen wij u thans nog leveren voor de zeer lage prijs van f 70,— per stuk.

DOE HET ZELF ! VERDIEN GELD . . .
f 20,— PER KAST.

De verhoogde wasprijzen blijven ook geldig gedurende de maanden november en december.

n.v. Honingzemerij „HET ZUIDEN”

BOXTEL - Postbus 2 - Tel. 0 4106 - 2360

BIJENTEELT

Maandblad van de Bijenhou-
dersbond van de L.L.T.B.,
de Bijenhoudersbond van de
N.C.B., de Imkersbond van de
A.B.T.B. en de Vereniging tot
bevordering der Bijenteelt in
Nederland.

*

Redactie:

P. A. M. van Dongen, Rave-
lijn 4, Steenberg en R. P.
W. Assink, Enschede; J. Beyer,
ningen (eindredacteur).

*

Redactiecommissie:

W. Assink, Enschede; J. Beyer,
Heerlen; P. L. Lammers, Oss
en H. G. Maagendans, Arnhem.

*

Adviseur:

De rijksbijenconsulent.

*

Advertenties en Speurbijfjes:

N.V. van Maastricht en Verhoe-
ven, Oude Kraan 16, Arnhem.

*

Verschijndag:

De eerste woensdag van de
maand.

*

Inzending kopij:

Vóór de 19e der maand.

Nieuwe leden,
adreswijzigingen,
abbonementen,
bestuurszaken enz.:

Voor de A.B.T.B.:
Imkersbond A.B.T.B.,
Postbus 129, Arnhem.

Voor de L.L.T.B.:
Bijenhoudersbond L.L.T.B.,
Klompstraat 21, Heerlen.

Voor de N.C.B.:
Bijenhoudersbond N.C.B.,
Spoorlaan 50, Tilburg.

Voor de Vereniging tot
Bevordering der Bijenteelt:
Bijenhuis, Wageningen.

Bijenteelt

in november

De winterrust is voor onze bijen werkelijkheid geworden. Dit woord geeft duidelijk aan dat we de volken dan ook werkelijk met rust moeten laten. Onze nieuwsgierigheid moeten we bedwingen. Een goede inwintering is een bron van zekerheid en rust, zowel voor de imker als voor de bijen.

Nu dat inwinteren ons nog zo vers in het geheugen ligt nog even een paar regels hieraan be-
steed. Over de verschillende methoden zullen we niet praten, want er zijn er legio. Maar de kernpunten die de verschillende methoden gemeen moeten hebben zijn :

1. *Het voer moet goed bereikbaar zijn.*

Een volk met een ruime voedselvoorraad kan van honger sterven doordat het bv. de voedselloze afstand van de ene naar de andere kamer niet kan overbruggen gedurende een koude periode.

2. *De voorraad moet compact opgeslagen worden.*

In één broedkamer op 10 raten overwinteren kan deling van de tros tot gevolg hebben, wanneer de voorraad te veel naast het broednest wordt opgeslagen, en niet er boven en er achter. Door voedselgebrek kan een deel van de tros, met of zonder koningin, sterven. Een aldus getroffen volk biedt in het voorjaar maar een troosteloos beeld.

3. *Gedurende de winter moet er boven de raampjes bijenruimte zijn.*

Hierdoor bevorderen we een goede luchtcirculatie in

de woning; en hoewel de bijen vaak gangetjes in de raten knagen om geen grote omweg te moeten maken, die voor de bijen gedurende de winter levensgevaarlijk is, helpen we de bijen door ze zonder knaagwerk over de lat naar de andere „straat” te laten lopen.

4. *De lichte bedekking moet ventilatie mogelijk maken.*

Een bijenwoning met weinig ventilatiemogelijkheden bezorgt vaak last met danig beschimmelde raten.

Wanneer er weer broed aanwezig is in het vroege voorjaar, moeten we het volk pas warmer toedekken. We hebben niets aan een te vroege broedaanzet, die na inval van een erg koude periode (typisch voor ons klimaat) eigenlijk te veel van het volk vergt.

Zonodig kunnen we op een mooie dag nog veranderingen aanbrengen in de bedekking, wanneer deze niet voldoet aan de onder punt drie en vier genoemde voorwaarden.

Verder kunnen we ons tijdens deze mooie dagen in de naderfst verwonderen over de stuifmeel voorraden die de natuur nog kan aanbieden, en die door onze bijen met zorg door het vliegkat naar binnen worden gedragen.

Ook de stal en zijn omgeving eisen nog eens onze aandacht voor de winter geheel is aangebroken. Wanneer dit nodig is wegens al te nieuwsgierige mensen en dieren, bv. koolmees (in Saksisch niet voor niets „Bie-mees” genoemd) en specht, dan kunnen we onze troetelkinderen beschermen door de stal af te

schermen met niet al te grof gaas. De knol- en bolgewassen die we gepoot hebben om de bijen in het vroege voorjaar dicht bij huis supervoedsel te verstrekken om daarmee de broedaanzet te vergroten, moeten misschien nog worden toegedekt met turfmoalm of blad en dit werk kan niet langer uitgesteld worden. Een hermetisch afsluiten is niet nodig. Hoofdzak is de verdamping van de in de plant aanwezige sappen tegen te gaan, wat van belang is gedurende de periode wanneer de grond bevroren is, zodat er geen aanvoer van nieuwe sappen mogelijk is.

Het omgraven van de grond die daarvoor in aanmerking komt, moeten we niet meer uitstellen.

De omgegraven grond kan beter doorvriezen, en deze krijgt een betere structuur. Wachten we tot februari met ons graaf- en spitwerk, dan is de kans groot dat de grond niet meer goed zal doorvriezen.

Wanneer we zo langzamerhand bij onze keurig opgeruimde stand uitgekeken raken, omdat er praktisch geen veranderingen in het beeld meer plaatsvinden, kunnen we onze energie kwijt door te werken aan de typische winter-werkzaamheden. Welke zijn deze werkzaamheden zoal ?

1. *Timmerwerk.*

het herstellen van bijenwoningen en het vervaardigen van nieuwe kasten. Door *nauwkeurig* volgens de (standaard) maten van een door u gebruikt type kast te werken kan iedereen, die een spijker recht in een muur kan slaan zijn voorraad aanvullen. Duur behoeft dit timmerwerk niet altijd te zijn. Vaak genoeg kan men *goed kisthout* op de kop te tikken. Door dan nog zuiver te werken kan men goedkoop een goede kast maken.

2. *Schilderwerk.*

Wie veel tijd heeft en van lakverf houdt, moet zijn kasten behandelen met kleurlak. Het lijkt prachtig, die glimmende kasten, maar . . . het vraagt veel tijdrovend onderhoud.

Gemakkelijker maken we het ons wanneer we de kasten alleen met grondverf (in één of meer kleuren) behandelen.

Mogelijk nog gemakkelijker en beter conserveren we ongeschilderd hout door het te behandelen met Creosoot of Kleurbeits (voor buitenwerk). Met deze middelen bewerkt hout kan veel beter blijven „ademen”. Vooral lakverf heeft veel last van bladderen, hoe goed we de voorbereidingen ook hebben verricht. Buitenbeits gaat echter na verloop van tijd wel

eens afgeven, natuurlijk juist op je goede kle-
ren.

3. *Rateninspectie.*

Van tijd tot tijd inspecteren we onze raten op ongedierte, zoals wasmot en muizen. De methoden van het opbergen van raten zal iedereen al wel geleerd hebben. (Met schade . . .).

4. *Oude raat.*

De oude raat vraagt ook onze aandacht. Wanneer we deze nog niet hebben opgestuurd naar de handelsinstelling van onze vereniging, die in de herfst wel eens meer betaalt dan in de andere jaargetijden om een goede werkvoorraad voor de winter te hebben, dan verdient deze „afval” goed onze aandacht. Het zou jammer zijn als deze toch nog kostbare was verloren ging door vraat van wasmot en aantasting door schimmels. Beter kan men dan, gezamenlijk met collega-imkers om vrachtkosten te sparen, oude raat en wasafval opsturen. Natuurlijk kunnen we ook zelf was zuiveren (de restanten zijn zeer geschikt als mest voor de tuin), een prachtige bezigheid.

Hoewel we ons ervan bewust zijn dat er veel meer werk te bedenken is voor de lange winteravonden, menen we dat we ons moeten beperken tot de o.i. voornaamste werkzaamheden. We willen echter besluiten met het punt: *Vereniging* (op te vatten zoals men wil).

Als bestuur van een afdeling merkt men vaak zo weinig van de interesse van de leden.

Een afdeling, waarvan u lid bent neemt besluiten; de algemene vergadering, waar u via uw afdeling vertegenwoordigd bent, neemt besluiten; en die besluiten worden geacht ook namens u te zijn genomen. En u was misschien nooit op een van die vergaderingen. Mocht u veelal of altijd verstek laten gaan wanneer uw vereniging iets organiseert, mogen wij u er dan eens op wijzen, dat uw stem mede bepalend is voor het beleid van uw afdelingsbestuur en het beleid van uw hoofdbestuur ?

Bovendien stimuleert u door uw aanwezigheid uw bestuur meer bijeenkomsten te beleggen, waar u zeker het een en ander zal opsteken.

Het voldane gevoel van constructief meewerken aan de Bevordering der Bijenteelt wenst u,

Jaap Smit.

☆ OPENINGSREDE ☆

van Mr. L. R. J. ridder van Rappard, erelid van Apimondia, ter gelegenheid van de officiële opening van het 21ste Internationaal Bijenteeltcongres te Maryland (U.S.A.) op 14 augustus 1967.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren,

Toen onze eminente en hoog bewonderde president van het organisatie-comité van dit congres, Dr. James Hambleton, gebruik makend van zijn grote macht als zodanig, mij de delicate taak opdroeg u toe te spreken ter gelegenheid van de officiële opening van deze bijzondere bijeenkomst van imkers, voelde ik mij werkelijk zeer vereerd maar tezelfdertijd ook wel een beetje in verlegenheid.

Ik heb er begrip voor, dat hij mij daarover niet vooraf raadpleegde, omdat wij bij vorige bijeenkomsten reeds de traditie aanvaardden, dat een van de ereleden — zeer belangrijke lieden zoals u ongetwijfeld weet — bij het begin van een congres een woord van dankbare erkentelijkheid spreekt voor de vriendelijke uitnodiging van onze gastheren in het ontvangende land.

De meesten van ons danken hun erelidmaatschap louter aan het feit, dat zij ter gelegenheid van een vorig congres dezelfde verantwoordelijkheid droegen voor de ontvangst van en de zorg voor al die buitenlandse gasten, met hun verschillende wensen, eisen en aanspraken. Als gevolg daarvan weten wij niet alleen hoe bijzonder moeilijk deze taak wel kan zijn, maar ook hoe ondankbaar het is deze vrijwillige last op zich te nemen.

Toen Dr. Hambleton mij op zekere dag schreef dat het hem een groot genoegen zou zijn zoveel vooraanstaande lieden uit Europa en de hele wereld te ontvangen, dan ben ik er zeker van dat hij nu wel zal toegeven, dat dat genoegen niet onverdeeld is, il n'est pas facile de contenter tout le monde et son père, of, zoals een Fransman deze uitspraak varieerde: het is niet gemakkelijk het de hele wereld en je schoonmoeder naar de zin te maken. Zelfs de meest bescheiden lieden hebben de meest onverwachte reacties als ze zich in onvoorziene omstandigheden bevinden. Verschillende levensgewoonten en gedragspatronen beheersen onze levensuitingen zozeer, dat wij er dikwijls niet in slagen een zekere afstand te nemen van onszelf en dat verleidt ons er dikwijls toe alleen vanuit onze eigen gezichtpunten te handelen en de eerbied te vergeten, die wij aan de rechten van onze naasten verschuldigd zijn. Dit wordt ongetwijfeld nog verergerd door het feit, dat een groot aantal van de imkers die hier aanwezig zijn en die deelnamen aan de voorgaande congressen, de verder-

felijke invloed ondergaan van de weelde, waarin zij leven. Niemand van ons zal ooit de overwelddigende gastvrijheid vergeten, die wij genoten in de hoofdsteden van Tsechoslowakije en Roemenië; Praag en Boekarest. Ik waardeerde zeer de eerlijkheid van onze goede vriend Dr. Hambleton, toen hij in zijn opmerkelijke rede te Boekarest zei, dat ons volgende congres in de Verenigde Staten heel anders zou zijn dan vorige congressen. Vanzelfsprekend doelde hij daarmee niet op de grondgedachte, die onze betrekkingen tot elkaar altijd heeft beheerst: de vriendschap, het wederzijds respect en de zichzelf vergetende gastvrijheid voor de gasten. Het verheugt mij buitengewoon dat onze Amerikaanse en Canadese vrienden hun typisch Amerikaanse levensinstelling met haar traditie van matigheid en eenvoud niet probeerden te veranderen en dat zij er niet naar streefden te overtreffen wat anderen, met de om voor iedereen begrijpelijke redenen verstrekte hulp van hun regeringen, presteerden.

Ik ben van mening, dat wij een grondige verandering nodig hadden van wat langzamerhand geleid zou kunnen hebben tot een noodlottige ontwikkeling voor het ongestoord voortzetten van onze tweejaarlijkse bijeenkomsten. Ik ben het volledig eens met onze vriend de heer Wilson uit de Verenigde Staten, dat Dr. Hambleton ons een dappere waarschuwing gaf toen hij zei, dat niet alleen zijn land, maar ook Apimondia een moeilijke taak heeft in dezen. De welvaart waarin wij leven kan vrijwel alles bederven, laten we daarom Apimondia nuchter, eenvoudig en gezond houden. Alleen vanuit dit uitgangspunt hebben we de zekerheid, dat volgende gegadigden voor de organisatie onzer congressen de zware last op zich willen nemen om hun imkervrienden een geriefelijke gastvrijheid te bieden. Dr. Hambleton behoorde tot de Apimondia-imkers van het eerste uur.

Met meer dan driehonderd imkers bezocht hij het eerste bijenteeltcongres na de tweede wereldoorlog in 1949 te Amsterdam, de hoofdstad van mijn land. De grondslag van onze langdurige en hechte vriendschap ligt in Nederland, zoals u misschien weet was Nederland de eerste koloniale macht die, lang voor Engeland, besloot zijn schepen en troepen terug te trekken uit het territorium van Noord Amerika, overtuigd dat de onafhankelijkheid van de zogenaamde Nieuwe Wereld onvermijdelijk was. Bij die gelegenheid lieten zij met hun bekende grootmoedigheid hun bijen achter, vertellen betrouwbare geschiedkundigen ons. De Engelsen, Schotten en andere zogenaamde „beheersers van de golven”, volgden vele jaren later dit bewonderenswaardige voorbeeld. Ik ben ervan overtuigd dat Dr. Hambleton zijn reis naar Amsterdam en ons samenzijn daar zozeer heeft gewaardeerd, dat hij daarvan zijn voorkeur voor mijn persoon heeft overgehouden.

Toen wij in Nederland, na die verschrikkelijke tweede wereldoorlog, begonnen met de organisatie van ons eerste internationaal congres van imkers overeenkomstig de in Zürich in Zwitserland in het jaar 1939 aan ons gegeven opdracht, namen wij het initiatief voor de oprichting van een doeltreffende wereldorganisatie van imkers, waarin de wetenschappelijke werkers op het terrein van de bijenteelt en de praktische imkers elkaar in goede harmonie konden vinden. Wij probeerden stelselmatig de nationale en internationale tegenstellingen, bloks, gordijnen en Chinese muren te negeren en we kozen onvoorwaardelijk voor een beter begrip tussen oost en west. Als idealisten deden we een beroep op het diepste wezen van alle mensen van goeden wille omdat we ervan overtuigd waren, dat onze gemeenschappelijke belangstelling in de bijenteelt ons een gemeenschappelijke taal geeft, die wij allen verstaan.

Wij waren er zeker van dat de liefde en eerbied voor Gods mysterieuze schepping die in het leven van de bijen aan het licht treedt, ons de onmisbare sleutel zou geven om wederzijds de gesloten poort te openen, die ons, eenvoudige bijenhouders, in de weg stond bij ons streven naar menselijke samenwerking en verbetering. Onze dringende roep naar vrede in deze wereld vol misverstand, vijandigheid en wraakgevoelens als betreurenswaardige overblijfselen van een in feite nog niet geëindigde oorlog, werd door de imkers van heel de wereld verstaan. Wij zochten te demonstreren dat de imkers, eenvoudige lieden, die niemand willen kwetsen, een veel beter voorbeeld konden geven op een veel hoger menselijk vlak dan zij, die rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor werkelijke vrijheid en vrede voor allen. Dr. Hambleton was een van hen, die onvoorwaardelijk achter deze nederige poging stonden en die met enthousiasme ondersteunde. Sindsdien behoort hij tot onze oude medestrijders en nam hij deel aan onze kruistocht voor vrede en vrijheid over de hele wereld. Hij wist zeer wel, dat zijn taak uitermate moeilijk zou zijn, maar hij heeft nimmer een ogenblik gearzeld.

Hij wist, dat onze conceptie van een wereldfederatie van imkers geen strovuur was. Onze oproep voor goodwill deed in het bijzonder een beroep op de zogenaamde socialistisch landen. Reeds in 1954 in Kopenhagen waren de eerste vertegenwoordigers van de landen van het oost-blok bereid te komen en zich te overtuigen van de oprechtheid van onze oproep. Na dit gelukkige begin konden wij ons een internationaal bijenteeltcongres eenvoudig niet meer als aanvaardbaar en compleet voorstellen zonder onze imkervrienden van achter het ijzeren gordijn, dat een droevig en vernederend overblijfsel is van menselijke schande. Ik wil er geen twijfel over laten bestaan, dat het groeiende succes van Apimondia niet in het minst het werk is

van de eerste initiatiefnemers voor het scheppen van een betere verstandhouding tussen de imkers van de hele wereld maar veelmeer van het voortreffelijke werk van al diegenen, die bereid waren de volgende congressen te organiseren met hun onvoorwaardelijke loyaliteit en persoonlijke offers van rust, tijd en geld. Dat is ook de reden waarom ik mij een beetje in verlegenheid voel. Het positieve werk is namelijk gedaan door veel verdienstelijker werkers dan wij waren of nog zijn.

In Boekarest namen we het eensgezinde besluit om de hartelijke uitnodiging van Noord Amerika te aanvaarden met Canada als mede-gastheer. De deelname uit Europa is groter dan we hadden durven verwachten. Onze grote invasie moge voor hen het bewijs zijn dat hun kruistocht voor vriendschap niet onbeantwoord bleef. Ik ben er volledig van overtuigd, dat we onze goede zaak aan niemand beter konden toevertrouwen dan aan Dr. Hambleton en zijn co-adjutor Prof. Townsend.

Wij konden geen betere gastgevers vinden dan Dr. Hambleton en zijn charmante vrouw.

Ik wil u een typisch voorbeeld van deze vriendelijkheid geven. De politie, die over ons hele congresterrein moet patrouilleren, kreeg de instructie ieder van u, die verdwaalt, naar Residence Hall te brengen of naar de plaats waar u naar toe wenst te gaan. Klaarblijkelijk had Dr. Hambleton meegevoel met diegenen onder ons, die zich schuldig zouden voelen als ze door de politie werden opgebracht. Het zal voor u een grote geruststelling zijn te weten, dat u in zo'n geval niet wordt opgesloten.

Ik kreeg de indruk, dat de politie zelf voor arge-loze lieden als wij zijn deze instructie om te patrouilleren volkomen overbodig achtte. Ik kan me vergissen, maar op mijn strooptochten kwam ik geen politie tegen. Wel moet ik toegeven, dat mijn laatste uitstapje buiten het congresterrein plaats vond voordat onze Russische vrienden arriveerden.

Het is al lange tijd mijn oprechte wens geweest dat we eens in Amerika zouden samenkomen. De belangrijkste reden daarvoor was, dat dit land terecht wordt beschouwd als een van die landen, waar de bijenteelttechniek ver gevorderd is.

Een andere reden was, dat Noord Amerika en Canada verreweg de grootste honingproductie hebben. Practisch de gehele export gaat naar Europese landen, met West Duitsland als grootste koper.

Dr. Hambleton had ons niet behoeven te schrijven dat hij hoopte, dat onze ontmoeting een zo sterk mogelijk Europees aroma zou hebben. Een bezoek aan het machtigste land ter wereld was voor ons allen zeer verleidelijk. Wij Europeanen deden ons best en in het bijzonder onze Franse vrienden

kwamen bijna met een werkelijk invasieleger. Ik vraag me af of ik onze vice-president Prof. Townsend — een Engels sprekende Canadees — moet waarschuwen, dat het uiteindelijke doel van dit leger Fransen mogelijk zoets als Quebec is en de bevrijding van emigranten.

De honing-mensen van de hele wereld zouden nooit in zo'n groot aantal naar de Verenigde Staten gekomen zijn als we niet de fabelachtige medewerking in de presidentiële commissie van Apimondia hadden gehad. Wij danken de geweldige activiteit van onze wereld-organisatie aan de benijdenswaardige en onuitputtelijke fantasie van onze ambitieuze vriend Harnaj, in balans gehouden door de concrete persoonlijkheid van onze hardwerkende algemeen secretaris Dr. Cannamela.

Na alle eminente vrienden, die ons door de dood zijn ontvallen, herdacht te hebben, ging Mr. van Rappard verder :

Onder de bescherming van Apimondia waren wij in staat de hele wereld te tonen, dat mensen van goede wil altijd in staat zijn elkaar te vinden. We zijn nu werkelijk verenigd in één groot gezin. In 1949 scheen het, dat we veel te hoog mikten met ons geloof in een U.N.O. van bijhouders. Nu, in 1967 is verbroedering op internationaal niveau niet meer een kinderlijke illusie, maar waardevolle werkelijkheid.

Reeds meer dan veertig landen zijn lid van Apimondia. Een rijk geïllustreerd blad „Apiacta” in vijf talen, een internationaal bijenblad op technisch, wetenschappelijk en economisch gebied, verschijnt en daarvan kwamen reeds drie nummers uit. De oprichting van een pers- en documentatiecentrum van bijenbladen leidde tot de uitgave van een periodiek bulletin in vier talen. De stichting van een internationaal bijenteelt demonstratiecentrum is een van onze verdere programmapunten.

De stichting van een internationale bijenbibliotheek is in voorbereiding. In een van de residentiële zônes van Rome kan in de nabije toekomst mogelijk plaats worden gevonden voor een eigen gebouw van Apimondia waar bijeenkomsten en een permanente tentoonstelling kunnen worden gehouden.

In de hongerbestrijdingsactie werkt Apimondia samen met de F.A.O. wat betreft de technische hulp aan onderontwikkelde gebieden. Al deze opmerkelijke activiteiten bewijzen wel, dat Apimondia in de beste handen is.

Wij, bijhouders, weten, dat de bijen in een volk middelen hebben voor onderlinge communicatie, maar niet met andere volken. Zulke volken kunnen niet met elkaar worden verenigd zonder vechten en steken, omdat ze een verschillende volksgeur

hebben. Ik heb herhaaldelijk gezegd, dat mensen anders zijn dan bijen. Apimondia heeft dat bewezen. Onder de leiding van zijn bestuur, zijn enthousiaste president en de zeer capabele secretaris, bijgestaan door vele anderen uit de hogeschool van de bijenteelt bereikten zij het ongelofelijke resultaat de imkers van de hele wereld in één kast in een werkelijk vreedzame co-existentie bijeen te brengen. Dat is veel meer dan wij in 1949 in Amsterdam hadden durven dromen. Laten wij daarvoor dankbaar zijn en moge Apimondia haar grote en nobele taak voortzetten, als voorbeeld voor diegenen, die een zoveel grotere verantwoordelijkheid tegenover de mensheid dragen dan u en ik.

H. J. VAN GOOL :

25-jarig

Ambtsjubileum

Het doet ons genoeg onze lezers mede te delen, dat de heer H. J. van Gool binnenkort zijn 25 jarig ambtsjubileum hoopt te herdenken. Op 9 november a.s. zullen de heer en Mevrouw van Gool in besloten kring worden gehuldigd. Daarna zal er van 17.30 tot 18.30 uur de gelegenheid zijn de jubilaris te feliciteren in Café Restaurant „Boerke Mutsaers”, O. Wandelbosweg 99 (in 't Zand) te Tilburg.

De heer van Gool was van 1945 tot 1953 leraar in algemene dienst bij het rijksbijenteeltconsulent-schap. In 1953 werd hij aangesteld als leraar in algemene dienst bij het Rijkstuinbouwconsulent-schap te 's-Hertogenbosch.

De heer van Gool maakt deel uit van de Commissie voor het afnemen van het examen Praktisch Imker. Hij schreef in ons blad tal van artikelen en hij schreef het bekende boekje „Bijhouden met succes” dat momenteel uitverkocht is, maar waarvan binnenkort de derde druk zal verschijnen.

Wij bieden de heer en mevrouw van Gool onze allerbeste gelukwensen aan.

UIT DE JAAGKIEPS

Honing in de E.E.G.

In Belgique Apicole van september 1966 vonden we gegevens over de bijenteelt in de E.E.G. landen. We nemen er het volgende uit over :

	Opbrengst per volk in kg	Consumenten- prijs per kg omgerekend in guldens
West Duitsland	12	9,10
Italië	10	5,10
Frankrijk	12 $\frac{1}{2}$	4,70
Nederland	12 $\frac{1}{2}$	4,40
België	8 $\frac{1}{2}$	7,30
Luxemburg	10	6,90

Volgens deze gegevens staat Nederland met Frankrijk bovenaan wat de opbrengst per volk betreft, maar onderaan wat de prijs van de honing betreft.

Suiker in honing

In de Blauw van juli stelt een lezer de volgende vraag: Ik kreeg op 8 juni een zwerm. Ik voerde die zwerm gedurende acht dagen en zette daarna de honingkamer op.

Eind juni oogste ik van deze zwerm 8 à 10 kg honing. Ik vroeg een van mijn collega's of ik deze honing kon verkopen. Hij zei, dat dat niet kon. Maar een andere collega verzekerde mij, dat de tijd tussen voeren en oogsten lang genoeg was en dat ik de honing gerust kon verkopen. Voor alle zekerheid liet ik de honing onderzoeken door de Keuringsdienst en die had geen aanmerkingen. Ik zou u willen vragen, hoeveel tijd er tussen het voeren en het slingeren moet verlopen om zuivere honing zonder suiker te oogsten.

Het antwoord van de deskundige Luterbacher zegt, dat Dr. J. Häni indertijd proeven nam door de bijen gekleurd suikerwater te voeren. Daarbij bleek, dat de bijen 14 dagen na het voeren nog steeds suikerwater uit de broedkamer in de honingkamer brachten. Een „wachttijd” van drie weken is het beste. Dit betekent dus, dat men na het einde van het voeren drie weken moet wachten, voordat men het volk een honingkamer geeft. Luterbacher besluit: Wij willen zuivere honing ten verkoop aanbieden. Zorg voor de goede naam van de Zwitserse bijenhoning !

Kunstraat in Oost Duitsland

Uit de advertenties in G.K.Z. blijkt mij telkens weer, dat de imkers in Oost Duitsland geen kunstraat kunnen kopen zoals wij. Ze kunnen alleen maar kunstraat krijgen, als ze een overeenkomstige hoeveelheid ruwe raaf of zuivere was inleveren. In het julinummer klaagt Dr. H. Kleinert over de wijze, waarop men hem bij deze ruil tekort doet. Voor het verwerken van zuivere was tot kunstraat betaalt hij M.D.N. 2,20 en hij heeft dan ook recht op 1 kg kunstraat voor elk kg was, dat hij inlevert, vindt hij. Hij heeft enige pakken kunstraat nagevogen en daarbij bleek, dat hij op elk kg 50 gram tekort kwam. Bovendien krijgt hij steeds kunstraat, die net zo groot is als de binnenwerkse maat van de raampjes, zodat hij die altijd moet afsnijden. Verder klaagt hij erover, dat de kunstraat niet rechthoekig en bovendien schots en scheef door de cellen is afgesneden.

Bijenweide

Imkers zijn gewend te oogsten van gewassen, die zij niet zelf gezaaid of geplant hebben. In het julinummer van G.K.Z. staat, dat de imkers in Klingenberg een haag van sneeuwbes van 1 $\frac{1}{2}$ km lengte planten en bovendien 600 acacia's.

De Paus houdt bijen

In Irish van juli berichten Robert en Anne Tweedy, dat in de tuin van de Paus bij Castel Gandolfo een bijenstal staat.

E.E.G.

In Irish van juli schrijft de redacteur: We horen veel klachten over de sterke stijging van de prijzen van bijenteeltbenodigdheden in dit jaar. De prijs van kunstraat is bij ons hoger dan waar ook ter wereld.

Ook de bijenkasten zijn veel duurder geworden. Als we de prijzen op het Europees vasteland bekijken, lijkt het, dat we veel goedkoper imkersartikelen krijgen als we ons aansluiten bij de E.E.G. en dat de prijs van de honing daardoor waarschijnlijk zal stijgen.

Hoe goed is buitenlandse honing ?

In Irish van juli bespreekt J. C. Mcgrane een publicatie over de honingbehandeling in Canada en de Verenigde Staten. We lezen o.a. :

Honing, die een ultra-filtratie en een langdurige verhitting tot 80° C. ondergaan heeft, zou volgens Europese wetten niet mogen worden aangeduid als honing.

Dit fundamentele verschil tussen de geest van de Amerikaanse wetgeving en de Europese heeft een diepere grond. Voor de Amerikanen is honing een zoetmiddel, net als suiker en stroop. Daarom verwacht hij van honing alleen maar, dat het zijn spijzen verzoet, terwijl de Europese honinggebruiker de neiging heeft om van honing bescherming

tegen alle ziekten en kwalen te verwachten. De aanleiding tot deze bespreking vormde een bewering van de beroemde R. Manley, dat geïmporteerde Canadese honing even goed of beter is en bovendien goedkoper dan Engelse.

Bijensteken

De heer IJ. Tysen te Breezand zond ons een artikel uit de Wieringer Krant: Bijen zijn zeer nuttige diertjes, maar pas op voor bijensteken! De heer Tysen is het met dat artikel niet eens en wij ook niet. De anonieme schrijver begint al met te zeggen, dat er op het noordelijke halfrond meer mensen sterven aan bijensteken, dan aan beten van slangen. Op sommige lezers maakt zo'n bewering misschien wel indruk. Misschien lezen we nog eens in de Wieringer Krant, dat er in de Loosdrechtse Plassen meer mensen verdrinken dan in de Sahara. In de komkommertijd gaat alles erin, waarom ook dat niet?

Suikerprijs

„Wageningen” en de Zuidelijke Bonden hebben hun afdelingen kunnen bevoorraden met suiker, die franco afdeling geleverd werd voor 60 cent per kg. In het blaadje van de A.N.I. no. 4 lezen we, dat bij de A.N.I. dit jaar de suiker 25 cent per kg duurder is geweest, n.l. 85 cent per kg.

Voerhoning

In hetzelfde nummer schrijft de redacteur, dat er Mexicaanse voerhoning beschikbaar is. Wij hebben onze leden uit den treure gewaarschuwd tegen het voeren van buitenlandse honing aan de bijen. Het nare is natuurlijk, dat de ziekten, die men aanhaalt door het voeren van buitenlandse honing, besmettelijk zijn. Men dupeert niet alleen zichzelf, maar ook zijn collega's.

Wij hopen, dat de heer van Dronkelaar zijn lezers daarop in het volgende nummer opmerkzaam zal maken.

Suikerperikelen

In het septemnummer berichten wij, dat in West Duitsland bijensuiker nu „voersuiker” is, die, net als de voersuiker voor het vee, op basis van wereldmarktprijs mag worden geleverd. Op het laatste ogenblik nam de West Duitse overheid een lelijk besluit: het ijzeroxyde, waarmee de suiker werd gedenatureerd, mocht geen grotere korrelgrootte hebben dan 1/10 mm. De imkers vragen zich af of de bijen geen overvolle endeldarm zullen krijgen als de winterzit wat lang duurt.

Dr. Dreher van het Mayense Instituut is daar ook niet gerust op en in de Rheinische van september raadt hij de imkers aan, de bijen maar half om half gedenatureerde en winkelsuiker te voeren. De gedenatureerde suiker moeten ze een dag laten bezinken als ze suikerwater voor hun bijen hebben klaargemaakt, en het daarna voorzichtig afgieten.

Het bezinsel is dan natuurlijk waardeloos. Als de bijen dan in de winter nog eens kunnen uitvliegen, zal het wel loslopen, meent hij, maar niemand kan dat garanderen, voegt hij er voorzichtig aan toe.

In een officieel bericht van de Duitse Imkersbond staat, dat waarschijnlijk slechts de helft van de Duitse bijen dit jaar met gedenatureerde suiker worden ingewinterd.

Er blijkt ook suiker aan de imkers te zijn geleverd, die veel meer ijzeroxyde bevat dan de voorgeschreven hoeveelheid.

In de oktobernummers van de Duitse bijenbladen lezen we reacties van imkers, waarin de woorden „verantwoordelijkheid” en „schuld” worden gebruikt.

Met belangstelling wachten we op de voorjaarsberichten van onze Duitse collega's en we hopen van harte, dat ze een vroege reinigingsvlucht van hun bijen mogen hebben.

Koninginneteelt-probleem

Dr. Bitter bericht in de Rheinische van september, dat bij tal van koninginnetelers dit jaar de teelt mislukte, doordat de koninginnen reeds in het popstadium stierven of misvormd geboren werden. Hij probeert er achter te komen of hier invloeden aan het werk zijn, die zich in de toekomst kunnen herhalen. Afkoeling van het broed kan niet de oorzaak geweest zijn, zegt hij.

Diepvries-honing

ABJ augustus neemt uit Freezer Provisioning van mei het volgende over:

Diepvries uw honing, als u die langere tijd wilt bewaren. Honing in de keukenkast kristalliseert. Het bewaren in de koelkast helpt niet, integendeel, dan kristalliseert de honing nog sneller. Dit gebeurt niet als men de honing diepvriest. Neem alleen maar de honing uit de diepvrieskast, die u in de komende twee weken wilt eten.

ABJ tekent hierbij aan: Volkomen juist. Vergeet niet de honing werkelijk uit de diepvrieskast te halen en hem werkelijk te eten.

Bijensteken en reuma

In Bee Craft juni schrijft Maurice Rotheroe: Het bloed van imkers uit de westelijke Midlands wijst ons misschien de weg voor de genezing van misvormingen als gevolg van reumatoïde artritis. De laatste drie jaar hielpen twintig imkers uit Wolverhampton een 26 jaar oude scheikundige van de universiteit van Birmingham bij zijn reuma-onderzoek.

Lachertje

Na jarenlang experimenteren ben ik er ten slotte in geslaagd bijen te kruisen met glimwormen. Het resultaat is een bij, die dag en nacht vliegt. Na de dracht van dit jaar stonden er zoveel honingka-

mers op mijn volken, dat ik er lampen op moest plaatsen om de vliegtuigen te waarschuwen. Dit sterke verhaal kreeg een eervolle vermelding van de leugenclub te Burlington, lezen we in Gleanings van augustus.

De hoornaar

In weer of geen weer, de zondagmorgen-radio-ru-briek van Bert Garthof, zou Dr. Fop I. Brouwer gezegd hebben dat de hoornaar in ons land niet zeldzaam is, bericht ons een luisteraar. Ikzelf heb jammer genoeg op 1 oktober niet geluisterd. Als u volgend jaar deze onze grootste wesp ergens tegenkomt, houden we ons aanbevolen voor een berichtje. Nog beter is het als u een berichtje zendt aan Dr. Ir. A. Minderhoud, De Valkenburcht D 114 te Oosterbeek.

België

De heer van den Berg te Gorkum verstrekte ons La Meuse-La Lanterne van 14 juli, waarin medede-

lingen omtrent plannen van een nieuw centrum voor bijenonderzoek te Petit-Han.

Men wil o.a. een tiental verschillende stoffen uitproberen als rookmateriaal voor beroker en Dathepijp. Men wil ook bijen uit het buitenland importeren om daaruit door selectie betere bijen voor België te krijgen. Was het niet Multatuli die zei: als je burens brand of pokken hebben, slaat dat soms over? Dat geldt ook voor bijenziekten, die je burens in dartele overmoed en met de beste bedoelingen importeren . . .

Devon

Redacteur Yeo Jenn van Beekeeping prijst in het septemnummer de glorieuze maanden juni en juli na de natste meimaand sinds mensenheugenis. Hij eindigt zijn beschouwing aldus:

Waarschuwing: als u uw bijen hun moeizaam verzamelde voorraden afneemt, uit dan geen klachten als ze zich daartegen verzetten, welke kleur ze ook mogen hebben. Jékavé a.i.

(vervolg van 3-2-1967-2-22)

DE VERGROTING VAN DE BROEDAANZET IN HET VOORJAAR

De broedaanzet in het voorjaar is afhankelijk van de hoeveelheid stuifmeel die bij voorkeur in het najaar van het vorige seizoen werd verzameld. In dit stuifmeel is het eiwit de grote voedingsbron. De eiwitten bevatten een aantal essentiële aminozuren die de bouwstenen vormen van het dierlijke organisme. De bijenlarven groeien niet wanneer deze essentiële aminozuren uit het voedsel ontbreken. Het aminozuur lysine is een dergelijke verbinding. De staatsmijnen produceren lysine-HCl feed grade. Drie volken ontvingen van 8 maart tot 8 april 1967 ieder 150 gram lysine en vier volken kregen geen lysine. Het aantal ramen voer, allen suiker-ramen, werd op peil gehouden zodat de volken geen suiker tekort kwamen.

Lysine werd in een raam met lege raat gestrooid, daar overheen met poedersuiker bestrooid en vervolgens bevochtigd met water uit een plantensproeier zodat over de lysine een glazuurlaagje ontstond. De toestand van de volken werd aan het begin en einde van de proef genoteerd. Het aantal vierkante centimeters en het aantal ramen die door de bijen, broed en voer zijn bezet geweest werd in een tabel opgenomen.

Het resultaat van de lysine was dat 258 cm² broed werd gevonden terwijl dat gemiddeld 165 cm² per raam in de vier controle volken was. Aanvankelijk bedroeg dit 100 cm² per raam met broed zodat 2,4 maal meer larven aanwezig waren in de kasten met lysine voeding. Het aantal bijen loopt voorts in

de lysine volken niet met 30% terug maar neemt met 45% toe wat betreft het oppervlak dat zij op de raten innamen. Lysine verdient meer aandacht om te worden toegepast in de bijensuiker waarin deze verbinding gelijktijdig met kleurstof en denaturering kan worden gemengd. Manus.

BEGIN PROEF 8-3-1967

	kast no.	aantal cm ² (ramen)		
		Bijen	Broed	Voer
Lysine	1	2196(8)	0(0)	840(5)
"	2	4080(5)	5(1)	1955(8)
"	3	1980(3)	144(1)	784 (5)
Controle	4	3064(8)	290(2)	1031(6)
"	5	3385(6)	183(3)	1111(4)
"	6	720(3)	0(0)	0(0)
"	7	9600(8)	128(1)	1920(5)

EINDE PROEF 8-4-1967

	kast no.	aantal cm ² (ramen)		
		Bijen	Broed	Voer
Lysine	1	5263(6)	796(4)	1284(4)
"	2	1733(4)	1510(3)	983(4)
"	3	3764(4)	453(4)	600(4)
Controle	4	2204(6)	560(4)	1587(6)
"	5	2521(5)	465(4)	1413(5)
"	6	1118(3)	158(2)	1700(4)
"	7	3985(7)	1461(6)	55(2)

Radikale verandering

In de glasverpakking van honing heeft zich de laatste tijd een radicale verandering voorgedaan.

Honingbokalen uitverkocht.

De ons zo vertrouwd geworden honingbokaal wordt niet meer gemaakt. De fabriek, die deze bokaal in z.g. „half-automatische productie” vervaardigde, is opgeheven omdat deze wijze van productie niet meer lonend is.

Honingflacon met schroefdeksel uitverkocht.

Ook de bekende „meermalige” flacon met schroefdeksel wordt niet meer gemaakt. Wij hebben nog een kleine voorraad van de z.g. 500 grams potten met schroefdeksel en inlage. Als deze voorraad uitverkocht is, zijn ook deze flacons niet meer leverbaar.

Wegwerpglas.

Allerwegen schakelt men over op de Omniaflacon, beter bekend als het „wegwerpglas”. Dat zijn dus de flacons, die bij miljoenen in z.g. „volautomatische productie” worden gemaakt. In het glas zijn de woorden „gratis glas” en „geen statiegeld” aangebracht.

Doordat deze flacons niet teruggenomen worden, zijn tal van imkers in de gelegenheid deze in hun omgeving gratis te bemachtigen. Dit is een ontwikkeling, die vooral voor de kleine imkers voordeling is, en die we dus met vreugde begroeten. Wij kunnen deze Omniaflacon onbeperkt leveren. Voor deze Omniaflacon of wegwerpglas laten wij een plastic opdrukdeksel van een mooie gele kleur maken, waarop ons verenigingsembleem, de inhoud (450 gram) en de woorden „PURE RIJPE NEDERLANDSE TAFELHONING” zijn aangebracht. Voor de Omniaflacons, die u in uw omgeving verzamelt of die u bij ons koopt, kunt u dus binnenkort deze opdrukdeksels bij ons krijgen.

Waarschuwing.

Dit opdrukdeksel mag alleen voor NEDERLANDSE honing worden gebruikt. Gebruikt men het op flacons met buitenlandse honing, dan is men strafbaar ingevolge de Warenwet. Door het inwerking

treden van het nieuwe honingbesluit is namelijk ons aller lang gekoesterde wens in vervulling gegaan, dat buitenlandse honing op de verpakking als „buitenlandse honing” moet worden aangeduid of dat het land van herkomst daarop moet zijn vermeld.

Imkers, die niet voldoende honing hebben voor hun klanten, kopen dikwijls honing, die door honinghandelaren, ook in ons blad, wordt aangeboden als „klaverhoning”, „lindehoning”, „heidehoning” enz., *zonder dat erbij vermeld is, dat het buitenlandse honing is.*

En onze imkers plakken in goed vertrouwen een etiket op deze honing waarop vermeld is: Nederlandse honing! Daarmee overtreden ze niet alleen de Wet, maar ze schaden daarmee ook hun eigen zaak.

Het plastic deksel met ons verenigingsembleem en een etiket met de woorden „Nederlandse honing” mogen voor deze honing dus niet worden gebruikt! In de andere E.E.G. landen is binnenlandse honing véél duurder dan buitenlandse. *Dat kan bij ons ook*, want buitenlandse honing is een onbeperkt leverbaar massaproduct en Nederlandse honing is een beperkt leverbaar schaarsteproduct, waarvoor alleen al op die grond een hogere prijs kan worden bedongen. Maar dan moet Nederlandse honing ook *duidelijk te onderscheiden zijn* van buitenlandse honing. De honinghandel probeert deze grens zoveel mogelijk te vervagen. Wij moeten als imkers daarentegen dit verschil *zo opvallend mogelijk maken.*

Zowel door middel van het plastic opdrukdeksel met ons verenigingsembleem als door middel van het etiket kunt u (en MOET u volgens de Wet) uw eigen honing aanduiden als Nederlandse honing.

De enige instelling in Nederland, die op de bres staat voor de Nederlandse imkers en die HUN belangen altijd en overal vooropstelt is :

GOEDE DINGEN

BIJENHUIS - WAGENINGEN

Telefoon 08370-2863. Giro 823276.

Bijenpark **BRULLEMAN** - Breukelen

* Waar u de beste honing koopt met eerste prijzen bekroond.

* Waar u bijenvolken koopt onder volle garantie.

* Waar u alles kunt kopen op bijenteeltgebied.

* Klaverhoning f 1,85 per kg, Linde f 2,—, Fruit f 2,05, Boekweit f 1,80,

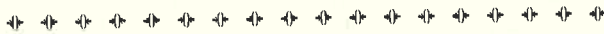
Accacia f 2,60.

Minimum afname 25 kg.

* Verzending ook naar België en Duitsland mogelijk.

BREUKELEN — ZANDPAD 42a Telefoon 03462-1303.

Ijsazijn

Er zijn twee manieren om nosema te bestrijden. Meestal proberen we de *zieke bijen* te genezen door chemisch of biologisch werkende geneesmiddelen toe te dienen. Daarbij vergeten we dikwijls, dat *de raten*, die we in het najaar uit onze volken verwijderen en voor de winter opbergen, ware ziektehaarden kunnen zijn. Als we onze volken in het voorjaar deze raten teruggeven, werken we zelf de verbreiding van de ziekte weer in de hand, want raten uit zieke volken bevatten onvoorstelbaar grote hoeveelheden nosemasporen. Die nosemasporen sterven niet af als we ze een winter buiten het volk opbergen, ze zijn in het voorjaar nog net zo levenskrachtig als in de herfst. (Dat is dus een groot verschil met volken die aan mijtziekte lijden. De bijenmijt blijft buiten het volk maar heel kort in leven.)

Wie nosema op zijn stal heeft, doet er dus goed aan in de herfst de raten, die hij voor de winter opbergt, ziektekiemvrij te maken. Daarvoor gebruiken we ijsazijn.

De behandeling is erg eenvoudig. We behoeven de raten alleen maar enige tijd, b.v. een paar weken lang, bloot te stel-

len aan de dampen van ijsazijn.

Met deze behandelingswijze zijn vrijwel alle imkers vertrouwd. We doen het namelijk op precies dezelfde wijze waarop we raten opbergen met para om ze tegen de wasmot te beschermen.

Het verschil bestaat daarin, dat para in kristalvorm geleverd wordt, terwijl ijsazijn een vloeistof is. Ijsazijn is bij apothekers en drogisten verkrijgbaar. Het is niet duur.

Een voordeel van ijsazijn is, dat het niet alleen de nosemasporen doodt, maar ook de wasmot.

Een nadeel is, dat de dampen van ijsazijn metaal aantasten.

Dat zien we als we na de behandeling de draden bekijken, die we in de raampjes hebben gespannen. Daarom doen we ijsazijn ook nooit in metalen bakjes, maar in schaaltes van glas, porselein of aardewerk.

Voor 1 m³ hebben we 50 gram ijsazijn nodig. Zo'n flesje met ijsazijn is dus voldoende voor een hele stapel broed- of honingkamers met reserveraten.

Voor de behandeling behoeven we nauwelijks af te wijken van de wijze, waarop we gewoonlijk

onze raten voor de winter opbergen. We stapelen de broeden honingkamers, die de reserveraten bevatten, op elkaar. We zorgen ervoor, dat er zo weinig mogelijk kieren en naden zijn, waardoor de ijsazijdampen kunnen ontsnappen. In de bovenste bak zetten we een open schaalte met ijsazijn. De vloeistof verdampt en de dampen werken op de raten in. Hoe platter het schaalte is, des te sneller gaat die verdamping.

We kunnen daarvoor dan ook best een oud bord van een eetservies gebruiken. Desgewenst kunnen we het verdampingsoppervlak nog vergroten door wat watten op de vloeistof te leggen.

De bovenste broed- of honingkamer, waarin het bord met ijsazijn staat, dekken we natuurlijk goed af; hoe minder van de gevormde dampen kunnen ontsnappen, hoe beter.

Het is van belang, dat we ook alle andere materialen, die met bijen in aanraking zijn geweest, ontsmetten.

Voerbakken, dekplanken, dekkleedjes enz. doen we luchtig in een grote plastic zak waarin we ijsazijn laten verdampen. Metalen voorwerpen, zoals koninginneroosters, raampjeslichter en afstandblikjes behandelen we liever niet met ijsazijn, omdat ze daardoor sterk gaan roesten.

Als we in het voorjaar de raten, die we met ijsazijn behandelden, aan de volken terug geven, moeten we ze van tevoren wel een paar dagen goed luchten.

G.

JAARVERSLAG over het jaar 1966

De afdeling Bijenteelt, waarin de organisaties van bijenhouders contact met elkaar hebben, moet vaststellen dat 1966 voor de imkers een matig jaar was.

Na de winter bleken veel bijenvolken ernstig te lijden aan nozema, een ziekte die vooral na natte zomers veel schade kan berokkenen.

De voorjaarsontwikkeling van de overgebleven volken was zeer traag. Aan de vraag naar voldoende zware volken voor de bestuiving van het fruit kon niet worden voldaan. Grote aantallen volken voldeden niet aan de minimum eisen voor de bestuiving.

In de loop van de zomer konden de bijen zich redelijk goed herstellen. De heidedracht was in veel gebieden overvloedig.

Bestuivingsregeling

De Contactcommissie Tuinbouw/Bijenteelt heeft de bestuivingsregeling voor 1966 vastgesteld. Voor 1966 is de bestuivingsvergoeding voor een kastvolk geplaatst in een boomgaard vastgesteld op ten minste f 15,— (evenals voor 1965). Bij plaatsing onder minder gunstige omstandigheden is de vergoeding hoger. De vergoeding voor plaatsing van een kastvolk onder staand glas per periode van ten hoogste drie weken is weer f 35,— en voor een korfvolk f 25,—. Bij plaatsing van bijen in de open lucht bij meloenen en aardbeien onder plat glas of bij augurken onder staand glas is de vergoeding f 25,— voor een kastvolk en f 20,— voor een korfvolk, voor een periode van ten hoogste vier weken. Voor alle volgende perioden is de vergoeding voor beide soorten volken f 10,—.

In de provincie Limburg zou bij plaatsing buiten de augurkenkassen worden betaald f 75,— voor het gehele seizoen tot en met augustus en bovendien voor elke week daarna f 10,—.

De contactcommissie heeft andermaal aandacht besteed aan de verschillende oorzaken van schade aan bijen, wanneer deze vliegen op land- en tuinbouwgewassen. De conclusie was, dat — zo het al noodzakelijk zou zijn om tijdens de bloeiperiode bestrijdingsmaatregelen te treffen — er meestal doeltreffende bestrijdingsmiddelen verkrijgbaar zijn, welke niet of nauwelijks schadelijk zijn voor de bijen. Met een goede voorlichting aan de praktijk kan de schade aan de bijenvolken belangrijk worden verminderd.

Bestrijdingsmiddelen

De Bestrijdingsmiddelencommissie heeft in de loop van het verslagjaar eveneens veel aandacht besteed aan de voorlichting aan de land- en tuinbouwers over bestrijdingsmiddelen. De noodzaak hiervan is duidelijk, als men weet dat van bestrijdingsmiddelen die op enkele waarschuwingskaarten voor de

fruitelers werden aangeraden, was verzuimd te vermelden, dat zij giftig zijn voor bijen. Als gevolg hiervan hebben in Limburg verschillende bijenvolken spuutschade opgelopen.

Deze schade was onnodig, daar het doel van de bespuiting, namelijk de bestrijding van de appelzaagwesp in de bloeitijd ook geheel zou kunnen worden bereikt met een voor bijen onschadelijk middel.

Bij verschillende instanties die bij het uitgeven van waarschuwingskaarten betrokken zijn, is er daarom op aangedrongen bij het geven van bestrijdingsadviezen rekening te willen houden met middelen, welke gevaarlijk zijn voor honingbijen.

Ook werd aandacht besteed aan de strafrechtelijke aspecten van het gebruik van een voor bijen giftig bestrijdingsmiddel. De commissie is van mening, dat de gebruiker van zo'n middel in een door bijen bevlogen gewas strafrechtelijk kan worden vervolgd. Deze zienswijze is echter nog niet door een uitspraak van de rechter bevestigd.

Op advies van de Bestrijdingsmiddelencommissie heeft de afdeling Bijenteelt een aantal voorstellen gedaan aan het ambtelijke college, dat de toepassing van de Bestrijdingsmiddelenwet voorbereidt.

Deze voorstellen houden in :

— Aanduiding door middel van een duidelijk herkenbaar teken, afbeelding van een bij en de woorden „giftig voor bijen”, op het etiket van middelen, waarvan bij gebruik tijdens de bloei schade voor de bijen te verwachten is.

— Het gebruik van enkele voor bijen zeer schadelijke middelen op bepaalde gewassen beperkt dan wel in het geheel niet meer toe te staan.

Dit betreft :

1. dieldrin voor de bestrijding van koolzaad-insekten op bloeiend koolzaad;
2. carbaryl voor de bestrijding van de frambozenkever op frambozen;
3. gusathion voor de bestrijding van de frambozenkever op frambozen.

Ter toelichting is hierbij opgemerkt, dat bespuiting van bloeiend koolzaad met dieldrin zeer langdurig schadelijk blijft voor de bijen, die dit gewas bevliegen. Het middel endosulfan dat in landbouwkundig opzicht een redelijk effect geeft ten aanzien van de te bestrijden koolzaadparasiet berokkent echter geen schade aan de bijen, als het overeenkomstig de voorschriften wordt gebruikt.

Het middel carbaryl blijkt in extreme mate schadelijk voor bijen. Een bespoten gewas blijkt nog lang zijn schadelijke invloed te behouden. Gevraagd is zodanige voorschriften te bevorderen, dat het spuiten met carbaryl op frambozenstruiken in bloei niet meer plaats zal vinden, of ten hoogste beperkt zal worden tot toepassing kort voor de oogst, wanneer andere middelen niet meer gebruikt kunnen worden. Overigens heeft ook deze beperkte toepassing in de praktijk nog belangrijke schade aan de bijen toegebracht.

Ten aanzien van gusathion zou volstaan kunnen worden met een bindend voorschrift als voorzien in artikel 5 lid 2 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962. Het middel mag dan, wanneer het op bloeiende door bijen bezochte gewassen wordt toegepast, uitsluitend gebruikt worden gedurende de avond of nacht, dus een half uur na zonsondergang en een uur voor zonsopgang.

Het effect op het te bestrijden schadelijke insect zal door deze beperking niet minder behoeven te zijn; daarentegen zal het gevaar voor de bijen, doordat nu de vliegbijen niet getroffen worden, duidelijk kleiner zijn.

Bijensuiker

In de loop van het verslagjaar is veel aandacht besteed aan de E.E.G.-suikerregeling, in het bijzonder met het oog op de bestemming van de surplussuiker. Naar de in het verslagjaar bekende plannen, zou deze suiker door middel van een toeslag in gedatureerde vorm als veevoeder kunnen worden afgezet. Het is voor de imkers van het grootste belang, dat zij voor de voeding van de bijen ook kunnen beschikken over goedkope surplussuiker. Van de zijde van het ministerie van Landbouw en Visserij werd alle medewerking toegezegd.

Korte berichten

PROV. STICHTSE IMKERMIDDAG IN BUNNIK.

Op zaterdag 9 december wordt in Bunnik de Stichtse Imkermiddag weer gehouden in Hervormd Centrum aan de Stationsweg, vrije parkeerruimte voor de R.K. Kerk. Aanvang 's middags half twee.
Programma: 2e deel Imkerspraat, verder Honingkeuring en Honingtentoonstelling. Gratis toegankelijk voor imkers buiten de prov. Utrecht. Ook buiten de prov. Utrecht kan men deelnemen aan de HONINGKEURING. Geen inleggeld.
Inschrijvingen buiten Utrecht melden aan: Achterdijk 22, Bunnik.

HOOFDBESTUUR „WAGENINGEN”.

Door het tussentijds bedanken van de heer J. Frens te Ommen vindt voor de groep Overijsel-West een tussentijdse verkiezing plaats.
Candidaatstellingen door de afdelingen van die groep, vergezeld van een bevestiging van de candidaat, dat hij een eventuele benoeming zal aanvaarden, voor 13 december te zenden aan het Bijenhuis te Wageningen. De heren W. Assink, H. G. Maagendans, C. Pater en W. C. van Werkhoven zijn bij enkele candidaatstelling herkozen als leden van het hoofdbestuur.
Als opvolger van de heer Groenveld benoemde het hoofdbestuur de heer J. Spaans te Putten. De heer Spaans treedt 1 januari 1968 in dienst. Daar de heer Groenveld onze dienst in november 1968 verlaat, heeft hij nog een ruime inwerkperiode. Wij bieden de heer Spaans onze hartelijke gelukwensen aan.

De algemene vergadering der vereniging zal worden gehouden op zaterdag 18 mei 1968 om 11 uur in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht.

RECTIFICATIE.

Wij verzuimden te vermelden dat de bij het artikel „Een excursie” in ons oktobernummer geplaatste fo-

to's genomen zijn door de heer H. van de Veer, Rijnlaan 203 te Utrecht.

Onze verontschuldigingen!

TENTOONSTELLING OOSTERBEEK 14—18 OKTOBER

In aanwezigheid van tal van genodigden, onder wie de wethouders L. A. de Winkel en jhr. O. E. C. M. I. van Nispen tot Panerden, de heer H. G. Maagendans, vice-voorzitter der Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland en besturen van zusterverenigingen, opende zaterdagmorgen met het doorknippen van een lint, burgemeester mr. D. Matzer van Bloois in het raadhuis te Oosterbeek de tentoonstelling „Van Bijen en Bloemen”.

Deze tentoonstelling, onder auspiciën van de Vereniging tot bevordering der bijenteelt in Nederland afdeling Oosterbeek en omstreken en het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie heeft tot doel met levend materiaal te laten zien, wat zich in de bijenwereld afspeelt. Ook de imkerij in het verleden kan men op deze tentoonstelling bewonderen. Verder is de natuurbeschermingswacht met stands aanwezig.

Nadat de heer G. Gerlagh in zijn functie van voorzitter van het INV en de heer B. W. Jacobs, voorzitter van de Oosterbeekse bijenhoudersvereniging de doelstelling van de tentoonstelling hadden uiteengezet, sprak burgemeester Matzer een kort woord.

Hij was verheugd dat deze tentoonstelling in het raadhuis onder dak had gevonden. Hij zag in de bijen en de mensen veel overeenkomst. Ook richtte hij lovende woorden aan het adres van de natuurbeschermingseducatie, die de waarde der natuur weet te schatten.

Wij zijn blij dat men ons wegwijst wil maken in de natuur, aldus Renkums burgemeester.

Hij hoopte tenslotte dat het bezoek aan de verwachtingen van de organisatoren zou beantwoorden. Voor de aanvang van de bijeenkomst werd de heer L. van Dijk, landelijk secretaris-penningmeester van de

stichting Natuurbeschermingseducatie, die bij een ongeval om het leven is gekomen herdacht.

Deze tentoonstelling wordt o.a. bezocht door ongeveer 1000 scholieren onder leiding van hun onderwijzers. Dit is een prachtige propaganda voor onze mooie hobby. Hulde!

Het hoofdbestuur van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland kende de ermedaille der vereniging toe aan de heer H. Boelis te Blokker. De heer Boelis was 25 jaar lang voorzitter van de afdeling West Friesland der vereniging. Het doet ons genoegen hierbij een foto van de jubilaris te plaatsen bij zijn bijen. We bieden hem onze beste gelukwensen aan.

IMKERSWEEKEINDE OP AMBROSIUSHOEVE.

Evenals een paar jaar geleden wordt ook nu weer een imkersweekeinde georganiseerd.

Dit weekeinde is bestemd voor *gevorderde imkers*, die hun kennis omtrent de bij en het bijenhouden nog wat willen verdiepen.

Het wordt gehouden op zaterdag 18 en zondag 19 november.

Overnacht kan worden in de jeugdherberg te Hilvarenbeek (voor dames aparte afdeling), waar ook voor de maaltijden gezorgd wordt.

Het plan is om zaterdagochtend om 10.00 uur te beginnen. Voor degenen, die dan niet op tijd aanwezig kunnen zijn, is er gelegenheid om ook van vrijdag op zaterdag te overnachten.

De kosten voor overnachting en maaltijden zullen ongeveer f15,— per persoon bedragen.

Er is in het leslokaal van Ambrosiushoeve slechts plaats voor 20 deelnemers. Als zich meer dan 20 deelnemers melden, vallen de laatstbinnenkomenden af. Opgave tot deelname in te zenden aan: Rijksbijenteeltonzultant, Bredaseweg 304, Tilburg.

Ir. J. Mommers.

IN MEMORIAM

Hierbij doen wij u bericht van het overlijden van ons medelid de Heer

HARMANUS GARSEN,

geboren 26 juni 1893, overleden 2 aug. 1967.

Zijn leven was strijden.
Zijn heengaan vrede.

Afdeling Warnsveld.

KRING „DE ACHTERHOEK”.

Maandag 13 november 1967 te 19.30 uur zal de heer J. van Aarst, assistent bijenteeltonzultant, in zaal Vinkenborg te Doetinchem een causerie houden over de opbrengsten van de drachtgebieden in 1967 en de behandeling van honing.

Alle imkers hartelijk welkom.

VERSLAG VAN DE OP 23 SEPT. 1967 GEHOUDEN HONING- EN BIJENMARKT TE EERBEEK.

De belangstelling voor de Eerbeekse Honing- en Bijenmarkt neemt nog steeds toe. Het aantal bezoekers was dit jaar weer groter dan ooit tevoren.

De Honingaanvoer — vooral wat betreft de zuivere heideraathoning — was minder dan verleden jaar. Oorzaak hiervan was de slechte dracht op de heidevelden in het Noorden en Oosten des lands. Dit tekort werd echter ruimschoots goed gemaakt door de aanvoer van prachtige zomerraathoning.

Honing in flacons was ruim aangevoerd en van prima kwaliteit, zowel wat betreft de heidehoning als de zomerhoning.

De aanvoer van Bijenvolken overtrof verre de aanvoer van andere jaren, maar de kwaliteit van verschillende aangevoerde volken, vooral kastvolken viel tegen.

Bij korfolken waren zeer goede aanwezig.

Enkele gegevens:

Juryleden: De heren van Aarst uit Wageningen, Dekker uit Brummen, Laban uit Bennekom, Maagendans uit Arnhem en Verhoeven uit Beekbergen.

AANVOER HONING EN PRIJZEN:

1640 pond raathoning.

2110 flacons honing.

De prijzen van de raathoning varieerden van f4,— tot f5,— per pond.

Die van zomerhoning in flacons f2,—, f2,50 en van heidehoning in flacons van f3,—, f3,50. Aantal inzendingen 24.

Aanvoer bijenvolken.

Totaal werden aangevoerd 62 volken waarvan 25 kastvolken en 37 korfolken. De vraag naar bijenvolken was dit jaar minder dan andere jaren.

Prijzen liepen van f20,— tot f45,—.

Aantal inzenders 12.

1e PRIJSWINNAARS.

De wisselbeker voor de best verzorgde heideraathoning werd dit jaar toegekend aan de heer B. W. Jacobs uit Oosterbeek.

1e prijs voor de grootste inzending raathoning — de heer P. J. Romein uit Zeist.

1e prijs voor de grootste inzending honing in flacons: de heer Schwieters uit Dedemsvaart.

1e prijs voor de prachtigste heidehoning in raampjes: de heer B. W. Jacobs uit Oosterbeek.

- 1e prijs voor de prachtigste zomerhoning in raampjes: de heer J. van Reen uit Eerbeek.
- 1e prijs voor de zuiverste heidehoning in flacons: de heer Schwieters uit Dedemsvaart.
- 1 prijs voor de zuiverste zomerhoning in flacons: de heer B. W. Jacobs uit Oosterbeek.
- 1e prijs voor de meest aangevoerde bijenvolken: de heer G. Klooster uit Borculo.
- 1e prijs voor de beste opzetter korfvolken: de heer H. Boesveld uit Eerbeek.
- 1e prijs voor inzending Bijenwoningen en imkersge-reedschappen de fa. van Dam uit Jubbega.

Geén prijzen werden gegeven voor korfhoning en voor kastvolken omdat de kwaliteit van het aangevoerde niet aan de gestelde eisen voor een 1e of 2e prijs voldeed.
H. Verbeek, secretaris.

HONING- EN BIJENMARKT UGCHELEN 30 SEPTEMBER.

Voorzitter A. C. Timmers begroette in het bijzonder de heer Brouwer die het gemeentebestuur vertegen-

woordigde, vertegenwoordigers van naburige afdelingen, het hoofdbestuur van de heer Maagendans en de juryleden A. T. van den Brink, A. Laban en J. Verhoeven. Aanvoer 20 volken en 1125 kg honing. Heide-raathoning bracht f 4,50 tot f 5,— per pond op, zomerraathoning f 4,50, flacons heidehoning f 3,— tot f 3,50, flacons zomerhoning f 2,—. Alle inzenders waren practisch geheel uitverkocht. De heren Teus van Egdom en Mees Dekker demonstreerden het vlechten van korven, waarvoor grote belangstelling bestond.

Beste kastvolk de heer van Orden, Apeldoorn.

Beste korfvolk H. Modderkolk, Apeldoorn.

Grootste aanvoer volken K. Steenberg, Ugchelen. Zomerhoning in flacons 100 punten G. Wessels, Westendorp, 99 punten M. Beekman, Ugchelen, 98 punten A. van Putten, Ugchelen.

Heidehoning in flacons 100 punten G. Cool en A. van Putten, Ugchelen, 99 punten Dijkstra, Emmeloord. Zomerraathoning 99 punten M. Beekman, Ugchelen. Heideraathoning 100 punten A. van Putten, Ugchelen, 99 punten G. W. v. d. Hul Harderwijk, 98 punten G. Cool, Ugchelen.

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 2,50, elke 4 woorden meer f 0,50. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 873335 t.n.v. Drukkerij Maastricht en Verhoeven te Arnhem, met vermelding „Speurbijtjes“. Inzendtermijn: vóór de 10e van de maand. Opgegeven „Speurbijtjes“ waarvan de betaling nog niet is ontvangen, zullen niet worden geplaatst.

HONING MET EERSTE PRIJZEN BEKROOND. U koopt dus bij ons de allerbeste kwaliteit: **Klaverhoning f 1,85, Fruithoning f 2,05; Lindehoning f 2,—; Bloemenhoning f 2,10; Heidehoning f 4,00 per kg.** Minimumafname 25 kg. Honingbusjes voor 5 pond à 80 cent. Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a, telefoon 03462-1303. Van ouds bekend. Verzending ook naar België en Duitsland mogelijk.

Bijenpark Brulleman Breukelen sinds 1896. Met ons zaken doen betekent putten uit een 70-jarige ervaring.

TE KOOP: Alles wat voor en bij een bij nodig is. Simplex-kasten, enkel- en dubbelwandig; spaarkasten en V.S.-kasten, alles in prima staat, met ramen en rooster, uitgebroed- en honingramen, ramen, bijenkappen, slingers, observatiekasten, enz. Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a. Telefoon 03462-1303. Van ouds bekend.

GEVRAAGD: Bijenvolken in kasten en korven, worden tegen contante betaling aan huis afgehaald. Het van ouds bekende adres om zaken mee te doen. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Telefoon 03462-1303.

GEVRAAGD: Een honingslinger. Bijenpark Brulleman, Zandpad 42a, Breukelen. Telefoon 03462-1303.

TE KOOP: Prima spaarkasten, geheel compleet met ramen, roosters en voerbakken. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Telefoon 03462-1303.

TE KOOP: Prima Bijenvolken op zes ramen, in Simplex kasten en korven. Alles onder volle garantie. Het van ouds bekende adres: Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a. Telefoon 03462-1303.

Wij verkopen NECTAPOL met nosemack. Dit is stuifmeel in fondantvorm. Heilzaam voor uw hondd. Kan zo boven op de ramen gelegd worden. Goed houdbaar. Kilogramverpakking à f 4,50. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Telefoon 03462-1303.

GEVRAAGD: Oude en recente bijenliteratuur voor het opbouwen van een bijenteeltliteratuurbibliotheek voor studie-

doeleinden. Brieven aan de heer A. P. Posthumus, „Privé laboratorium voor Bijenonderzoek“, Schulpweg no. 216, Rotterdam-23 (Holland).

AANGEBOODEN: Zuivere bijenhoning in de volgende soorten: Lindehoning f 2,05 per kg, Klaverhoning f 1,90 per kg, Accaciahoning f 2,75 per kg, Fruithoning f 2,10 per kg, Heidehoning f 4,— per kg, Boekweithoning f 2,00 per kg. Alles in bussen van 25 kg. Bijenstand „De Bijenkorf“, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

NECTAPOL NOSEMACK, FONDANT, in kg verpakking à f 4,00. Het juiste middel om uw bijen in prima conditie te houden. Deze voordeelprijs alleen bij Bijenstand „De Bijenkorf“, Eemnes. Tel. 02153-6704.

AANGEBOODEN: Prima gebruikte bijenkorven. Bijenstand „De Bijenkorf“, Eemnes. Tel. 02153-6704.

GEVRAAGD: Alle soorten Bijenvolken, zowel korven als kasten en alle bijenteeltbenodigdheden tegen contante betaling, en aan huis afgehaald. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

AANGEBOODEN: Lege Bijenkasten en -korven, losse randen, roosters, raampjes, en wat er nodig is op bijenteeltgebied. Alles in prima staat. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

GEVRAAGD: Allerlei oude gebruiks- en siervoorwerpen op het gebied van de bijenteelt. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

GEVRAAGD: Een observatiekast en alle soorten inlandse honing alsmede gezuiverde bijenwas, Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

GEVRAAGD: Gebruikte bijenkorven, zes-raams kastjes en verzendkistjes voor zwermen. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

AANGEBOODEN: Bijenvolken, in korven en kasten. Desgewenst op tien of zes ramen. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

GEVRAAGD: Enkele spaarkasten en zesraamskastjes. Liefst met voerbakken. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

GEVRAAGD: Een was- en honingpers. Aanbiedingen met prijs aan Bijenstand „De Bijenkorf“, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

AANGEBOODEN: Honingbusjes met hengsel (2½ kg) à f 0,95 per stuk. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

TE KOOP GEVRAAGD: Heideraat en slingerhoning. Bijenstand „De Bijenkorf“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153-6704.

GEVRAAGD: Zander, Pollengestaltung und Honigherkunftbestimmung deel 1, 2. Armbruster en Oenike, Die Pollenformen als Mittel Honigherkunftbestimmung. Warmoltz Huygenslaan 9, Eindhoven.